

Διδασκαλία Ελληνικών ως Δεύτερης Γλώσσας

Η εμπειρία των Εκπαιδευτηρίων Ακαδημίας Πλάτωνος

Λούης Κοκκινάκος - Πρόεδρος Σχολικού Συμβουλίου Εκπαιδευτηρίων Ακαδημίας Πλάτωνος

Από το 2004 που ξεκίνησε το πρώτο σχολείο της Ακαδημίας Πλάτωνος στο Clearwater της Florida, έχουν αλλάξει πολλά. Ξεκινώντας ως ένα μικρό

δημοτικό σχολείο στο Clearwater της Φλόριδα, έχει πλέον ανθίσει σε ένα δίκτυο εννέα σχολείων δημοτικού έως όγδοης τάξης, με πάνω από 4000 μαθητές συνολικά. Μεταξύ των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της, η Ακαδημία Πλάτωνος ξεχωρίζει για τις προσπάθειές της στη διδασκαλία της Ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας σε κυρίως Αμερικανούς μαθητές που, εφόσον πρόκειται για δημόσια τσάρττερ σχολεία, επιλέγονται μέσω συστήματος κλήρωσης. Αυτό το βασικό πρόγραμμα γνωριμίας με την ελληνική γλώσσα και τον ελληνικό πολιτισμό, που ξεκινά στο νηπιαγωγείο και ολοκληρώνεται στην ογδόη τάξη όχι μόνο εξοπλίζει τους μαθητές με ένα πολύτιμο εργαλείο επικοινωνίας, αλλά θέτει τις βάσεις του φιλελληνισμού στις ΗΠΑ.

Ο ελληνικός πολιτισμός και η γλώσσα δεν είναι απλώς αναστοπαστα, αλλά θεμελιώδη στοιχεία του δυτικού πολιτισμού. Όταν τα παιδιά ξεκινούν να μαθαίνουν την Ελληνική γλώσσα επαναλαμβάνοντας τους ήχους των λέξεων ή ζωγραφίζοντας τα πρώτα τους ελληνικά γράμματα, δεν ξεκινούν μόνο ένα ταξίδι κατάκτησης ενός επικοινωνιακού εργαλείου, αλλά ξεκινούν ένα ταξίδι κατανόησης των βάσεων της κοινωνίας μας. Το ελληνικό αλφάβητο, τα διαχρονικά κείμενα της φιλοσοφίας, τα πρώτα βήματα της δημοκρατίας και τόσες άλλες πολιτιστικές ιδέες έλκουν την καταγωγή τους από την αρχαία Ελλάδα. Με την εκμάθηση της ελληνικής, οι μαθητές απο-

κτούν ένα εργαλείο που αργότερα θα τους βοηθήσει να κατανοήσουν θεμελιώδεις ιδέες του σύγχρονου κόσμου.

Η ελληνική μυθολογία είναι γεμάτη με επικές ιστορίες, θεούς και ήρωες, προσφέροντας στους μαθητές ένα παράθυρο κατανόησης της νοοτροπίας του αρχαίου κόσμου. Η Ελληνική ιστορία είναι γεμάτη παραδείγματα προς μίμηση αλλά και αποφυγή. Και από τα δυο, οι μαθητές μαθαίνουν να εξερευνούν νοήματα, αιτίες, και αποτελέσματα πράξεων. Παράλληλα εξερευνούν την τέχνη, τη λογοτεχνία και

τις παραδόσεις που συνεχίζουν να διαμορφώνουν τον κόσμο μας σήμερα. Κλασικά παραδείγματα είναι η ονοματολογία που χρησιμοποιούν ευρύτητα οι αστρονόμοι για τα ουράνια σώματα, η αρχιτεκτονική των δημοσίων κτιρίων και οι ιδέες όπως ελευθερία, διάλογος, και δημοκρατία.

Μαθαίνοντας ελληνικά, οι μαθητές αναπτύσσουν παράλληλα και την αντιληπτική ικανότητα, μνήμη και κριτική σκέψη. Η κατάκτηση μιας γλώσσας, όπως φυσικά και της Ελληνικής, είναι μια πολύπλευρη γνωστική άσκηση. Ενισχύει τις δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων, όχι μόνο καθώς οι μαθητές καταπιάνονται με τους γραμματικούς κανόνες, το λεξιλόγιο και τη σύνταξη, αλλά καθώς προσπαθούν να κατανοήσουν το συνομιλητή τους και να χρησιμοποιήσουν κατάλληλα τις λέξεις που γνωρίζουν ώστε να εκφραστούν ουσιά.

Ειδικά οι νεότεροι μαθητές έχουν μια αξιοσημείωτη ικανότητα στην κατάκτηση της γλώσσας. Ο νεαρός τους ενεργοποιεί τον εύκολο νέους νευρώνες, βασικό χαρακτηριστικό της κατανόησης και δόμησης νέων πληροφοριών. Μοιάζει με σφουγγάρι, που απορροφά τη νέα γνώση αβίαστα. Έχει παρατηρηθεί ότι η εκμάθηση μιας δεύτερης ξένης γλώσσας σε μικρή ηλικία, επηρεάζει θετικά την εξέλιξη της μητρικής γλώσσας. Η εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας διεγείρει τον εγκέφαλο, προάγει στην κριτική σκέψη και τη

δημιουργικότητα. Επιπλέον, ενισχύει τη μνήμη και τις ικανότητες πολλαπλών εργασιών καθώς οι μαθητές πληθύνονται μεταξύ της μητρικής τους γλώσσας και

της γλώσσας που αποκτούν. Ειδικότερα στις μικρές ηλικίες, η κατανόηση του νοήματος που θέλει να μεταδώσει ο ομιλητής, συχνά πρέπει να γίνει με συμπεράσματα από τα συμφοραζόμενα ή τις γνωστές λέξεις. Αναπτύσσεται με τον τρόπο αυτό αναπτύσσεται η κριτική και η αντιληπτική ικανότητα των μαθητών.

Τα παιδιά χρειάζονται ελεύθερο χρόνο. Είναι σημαντικό να μην επιβαρύνονται με επιπλέον εργασία αφού έχουν ήδη περάσει το μεγαλύτερο μέρος της μέρας τους στο σχολείο. Τα παιδιά χρειάζονται τον χρόνο και τον χώρο για να παίξουν, να χαλαρώσουν και να απολαύσουν τις χαρές της παιδικής ηλικίας. Στον πολύσχολο σημερινό κόσμο, μια ενεργή λύση είναι η ενσωμάτωση της εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας στο καθημερινό τους σχολικό πρόγραμμα, όπως κάνουν τα σχολεία charter που ενσωματώνουν τη διδασκαλία των Ελληνικών στο αναλυτικό τους πρόγραμμα.

Ποιά είναι όμως το κίνητρο για τους μαθητές; Στις μικρές ηλικίες, ο μαθητής είναι δεκτικός στη γνώση εφόσον αγαπά και εκτιμά το δάσκαλο ή τη δασκάλα του. Γι' αυτό δίνουμε ιδιαίτερη σημασία στην επιλογή των εκπαιδευτικών μας. Είναι απαραίτητο να αγαπούν τη διδασκαλία και την εκπαίδευση. Οι μικροί μαθητές μαθαίνουν διαφορετικά από τους ενήλικες. Προτιμούν να μαθαίνουν μέσα από ιστορίες, μια μέθοδος που δίνει ευκαιρίες στους εκπαιδευτικούς να εμπλουτίσουν το μάθημα με χειροτέχνες, κατασκευές, μουσικοκινητικά παιχνίδια-παιχνίδια, και τραγούδια.

Στις ηλικίες αυτές, οι μαθητές ωφελούνται περισσότερο από τη διδασκαλία νοημάτων και λιγότερο από τη διδασκαλία της γραμματικής.

Η τάξη πρέπει να είναι πλούσια σε ερεθίσματα, από αφίσες με εικόνες από την Ελλάδα, έως επιγραφές με ελληνικές

ονομασίες αντικειμένων. Μια πολύ ενδιαφέρουσα προσέγγιση είναι η τοποθέτηση επιγραφών με ελληνικά ονόματα σε διαδρόμους και κοινόχρηστους χώρους του σχολείου.

Στις μεγαλύτερες ηλικίες αναπτύσσονται και άλλοι παράγοντες όπως η σχέση του με τους συμμαθητές του, η ανάγκη γνωριμίας άλλων πολιτισμών αλλά και η αγάπη του/της για την Ελλάδα. Αυτός είναι και ο λόγος που η Ακαδημία Πλάτωνος διοργανώνει το ετήσιο ταξίδι στην Ελλάδα για μαθητές και γονείς, αλλά και για αμερικανούς εκπαιδευτικούς. Η συζήτηση των μαθητών και γονέων για την εμπειρία αυτή, κινητοποιεί μικρούς και μεγάλους για να μάθουν περισσότερα αλλά κυρίως να αγαπήσουν τον ελληνισμό ως έθνος. Ο τρόπος διδασκαλίας, η αγάπη και ενδιαφέρον των εκπαιδευτικού για το γνωστικό αντικείμενο, ακόμη και ο τρόπος ομιλίας είναι παράγοντες καθοριστικοί στην επιτυχία της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Είναι εξαιρετικά σημαντικό οι δάσκαλοι ελληνικών να έχουν την Ελληνική ως μητρική τους γλώσσα.

Είναι απαραίτητη η γλωσσομάθεια σήμερα; Στο σημερινό διασυνδεδεμένο κόσμο,

η γνώση δεύτερης και τρίτης γλώσσας είναι ένα ανεκτίμητο πλεονέκτημα. Όχι μόνο ανοίγει πόρτες σε διεθνείς ευκαιρίες, αλλά διευκολύνει επίσης την επικοινωνία, κατανόησης και συνεργασίας. Η εκμάθηση ελληνικών εξοπλίζει τους μαθητές με ένα μοναδικό σύνολο δεξιοτήτων που μπορεί να τους ξεχωρίσει σε μια αόλενα και πιο ανταγωνιστική αγορά εργασίας ιδιαίτερα στο χώρο των επιστημών καθώς η ορολογία είναι κατά το πλείστον ελληνική. Πολλοί από τους μαθητές με το πέρασμα του χρόνου θα βρεθούν σε ηγετικές θέσεις και η αγάπη τους για την Ελλάδα θα είναι κεφάλαιο για τον φελλήνισμό.

Περισσότερες πληροφορίες για το έργο των Εκπαιδευτηρίων Ακαδημίας Πλάτωνος: <https://platoacademy.net>

